

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 28 czerwca 2019 r.,

sprawy **P.Z.**

skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 156 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 20 września 2018 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 12 marca 2018 r., sygn. akt XVI K [...],

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. B.S., Kancelaria Adwokacka w P. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23 % VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

UZASADNIENIE

P.Z. został oskarżony o to, że:

- I. w okresie od 13 do 14 marca 2017 r. w W., woj. [...], poprzez wielokrotne uderzenie J.U. pięścią w głowę, działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, spowodował u niego ciężki uszczerbek na zdrowiu w

postaci sińców oraz otarć naskórka twarzy, w okolicy nadoczodołowej po stronie lewej, głębokiego otarcia naskórka, sińca okularowego po stronie lewej, sińca w okolicach powieki dolnej oka prawego, sińca w okolicy skroniowej lewej oraz w okolicy skroniowo czołowej lewej, sińca w okolicy łuku jarzmowego prawego, otarć naskórka na bródce, złamania kości nosowej, podbiegnięć krwawych w powłokach czaszki w lewej okolicy skroniowej, krwiaka podtwardówkowego prawostronnego, stłuczenia mózgu, krwawienia podpajęczynówkowego, obrzęku mózgu, które to obrażenia stanowiły chorobę realnie zagrażającą życiu i doprowadziły do śmierci pnia mózgu oraz nieumyślnie doprowadził do skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego w dniu 18 marca 2017 r., gdzie skutek mógł przewidzieć, przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie U.K.[...] za przestępstwo podobne stypizowane w art.157 § 1 k.k. i art.160 § 1 k.k. na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności, działając w okresie 5 lat po odbyciu w okresie od 19 września 2015 r. do 14 kwietnia 2016 r. tej kary,

tj. o przestępstwo z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z § 3 w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
II. w okresie od 21 do 24 marca 2017 r. w W., woj. [...], działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc uprzedzonym przez przesłuchującego go funkcjonariusza policji o obowiązku mówienia prawdy i odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań oraz o prawie do odmowy udzielenia odpowiedzi na pytanie jeżeli to naraziłoby go na odpowiedzialność karną, składając zeznania mające służyć za dowód w toku dochodzenia w niezbędnym zakresie prowadzonego przez KPP W., zeznał nieprawdę oraz zataił prawdę co do okoliczności w jakich w okresie od 13 do 14 marca 2017r. J.U. doznał obrażeń ciała w ten sposób, że zataił fakt, iż kilkakrotnie uderzył J.U. pięścią w głowę oraz zeznał nieprawdę, że J.U., gdy przyszedł do jego mieszkania posiadał na twarzy obrażenia, tj. o

przestępstwo z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 12 marca 2018 r., sygn. akt: XVI K [...], P.Z. został uznany za winnego popełnienia ww. opisanego przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z § 3 w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 156 § 3 k.k., została wymierzona kara 8 lat pozbawienia wolności, a także popełnienia przestępstwa z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., przy ustaleniu, że jego działanie polegało jedynie na zeznaniu nieprawdy, że J.U. gdy przyszedł do jego mieszkania miał już na twarzy obrażenia, przy czym, na podstawie art. 233 § 5 pkt 2 k.k., nastąpiło odstąpienie od wymierzenia skazanemu za to przestępstwo kary.

Apelację od powyższego wyroku, odnośnie do przypisanego przestępstwa z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. złożył obrońca skazanego formułując zarzuty o charakterze procesowym, zarzucając naruszenie przez Sąd I instancji art. 5 § 2 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k., a także będące skutkiem tych naruszeń błędy w ustaleniach faktycznych, a nadto rażącą niewspółmierność orzeczonej kary 8 lat pozbawienia wolności.

W konkluzji wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez zmianę kwalifikacji prawnej i uznanie, że skazany dopuścił się przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i wymierzenie oskarżonemu kary 3 lat pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 20 września 2018 r., sygn. akt: II Aka [...], utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Od tego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego, zaskarżając go na korzyść skazanego i zarzucając:

1. rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść skarżonego wyroku, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., przez nierozpoznanie co do istoty (i tym samym wadliwe rozpoznanie) zarzutu apelacyjnego obrońcy skazanego, dotyczącego obrazy art. 5 § 2 k.p.k.,

2. rażąco obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść skarżonego wyroku, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. przez brak wnikliwego rozpoznania zarzutu apelacyjnego obrońcy skazanego, dotyczącego obrazu art. 7 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę zeznań świadka L.G.;

3. rażąco obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść skarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., przez brak rozpoznania w całości zarzutu apelacyjnego obrońcy skazanego, dotyczącego obrazu art. 7 k.p.k. przez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu z wyjaśnień L.M.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu II instancji w zakresie w jakim utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu I instancji i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wypada znowu przypomnieć, że polski model postępowania karnego jest modelem opartym na regule dwuinstancyjności. To oznacza, że sfera oceny dowodów i poczynionych w jej wyniku ustaleń faktycznych jest zastrzeżona co do istoty dla sądów instancyjnych. Zatem, to w postępowaniu przed nimi należy dochodzić racji oskarżonego w tym zakresie. Stąd, podstawy dla wniesienia kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, są istotnie ograniczone. Jej celem jest przecież jedynie wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych rażących naruszeń prawa o podobnej randze. W konsekwencji, w toku postępowania kasacyjnego nie dokonuje się kontroli oceny poszczególnych dowodów i nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych. Tymczasem skarżący podnosi w kasacji, pod adresem Sądu odwoławczego zarzut obrazu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., odwołując się do tej samej argumentacji jaka została przytoczona w apelacji dla uzasadnienia stawianego Sądowi pierwszej instancji zarzutu obrazu art. 7 k.p.k., tj. dokonania dowolnej oceny dowodów

w postaci wyjaśnień M. i zeznań świadka G. Generalnie jest to zabieg dopuszczalny jednak pod warunkiem skutecznego wykazania, że w toku postępowania odwoławczego doszło do tzw. efektu przeniesienia do orzeczenia sądu odwoławczego uchybień popełnionych przez sąd pierwszej instancji. W takim jednak wypadku na autorze kasacji spoczywa obowiązek wyraźnego, punktowego ukierunkowania podniesionego w kasacji zarzutu na wykazanie konkretnych błędów czy wad argumentacji Sądu odwoławczego, w wyniku której uznał on zarzuty apelacyjne za niezasadne. Nie wystarczy natomiast powtórne odwołanie się do argumentacji apelacyjnej zakończonej konstatacją o nierzetelności kontroli odwoławczej, jak to ma miejsce w przedmiotowej kasacji. Zresztą, w kasacji podniesiono zarzuty obrazy art. 433 § 2 k.p.k. a zatem zarzut pominięcia tj. nie odniesienia się przez Sąd odwoławczy do wskazanych zarzutów kasacyjnych (niezrozumiałe jest przy tym odwołanie się do treści art. 410 k.p.k.). Jest to zarzut oczywiście nieprawdziwy, bowiem niewątpliwe jest to, że do apelacyjnych zarzutów związanych z oceną zeznań G. i wyjaśnień M. Sąd odwoławczy odniósł się. Uzasadnienie zarzutów kasacyjnych zdaje się wskazywać, że autorowi kasacji chodziło o wadliwe ich rozpoznanie w toku postępowania odwoławczego, ale wtedy należało postawić zarzut rażącej obrazy art. 457 § 3 k.p.k. Takiego zarzutu nie postawiono, a jak wiadomo Sąd Najwyższy kasację rozpoznaje co do zasady w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Zatem już to prowadzi wprost do oczywistej niezasadności przedmiotowej kasacji. Gdyby jednak mniej formalistycznie na rzecz spojrzeć, to przecież treść 2 i 3 zarzutu kasacyjnego nie pozostawia jakichkolwiek wątpliwości, że ich autor zmierza do wymuszenia w ramach „trzeciej instancji” ponownej kontroli orzeczenia Sądu pierwszej instancji. Sąd odwoławczy bowiem rzeczowo i wszechstronnie odniósł się do zarzutów stawianych w apelacji (co do oceny zeznań świadka L.G. i wyjaśnień L.M.), w uzasadnieniu (str. 8 – 11) zaskarżonego orzeczenia wykazując powody akceptacji dla dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów. Jak już

powiedziano, w kasacji, powtarzając jedynie argumentację apelacyjną, nie zaprezentowano punktowo argumentacji wykazującej wadliwość przedstawionego tam rozumowania Sądu odwoławczego, a tym bardziej wykazującej jego rażącą dowolność a przecież tylko to było warunkiem skuteczności wniesionej kasacji. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego obrazy art. 5 § 2 k.p.k., opisanego w punkcie pierwszym kasacji, należy wyraźnie podkreślić, że niedające się usunąć wątpliwości, o których mówi niniejszy przepis, to wątpliwości istniejące obiektywnie, nieusunięte przez Sąd lub też zinterpretowane na niekorzyść oskarżonego. Takich wątpliwości w przedmiotowym postępowaniu nie było. Na str. 6 - 7 uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd odwoławczy szczegółowo odniósł się do ww. zarzutu. Należy w pełni zgodzić się ze stanowiskiem tego Sądu, iż celem opinii sądowo-medycznej wydanej w przedmiotowej sprawie było wyłącznie wyjaśnienie możliwego mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonego a nie wyjaśnienie wszelkich okoliczności powstania tych obrażeń. To należało bowiem do obowiązku Sądu I instancji, który w tej kwestii – wbrew twierdzeniom skarżącego - uwzględnił cały materiał dowodowy, tj. częściowe wyjaśnienia skazanego, wyjaśnienia L.M., zeznania świadków: M.H., S.M. i L.G. oraz wyniki eksperymentu procesowego. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 22.09.2016 r. (III KK 144/16, LEX nr 2135369) wskazał: „Danie wiary jednym dowodom i odmówienie jej innym nie oznacza istnienia wątpliwości, o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k.”. Generalnie zatem, podnoszenie zarzutu obrazy art. 5 § 2 k.p.k., w realiach tej sprawy nie miało żadnego sensu bowiem do obrazy tego przepisu dochodzi wyłącznie wtedy, gdy to sąd orzekający poweźmie w sprawie nie dające się usunąć wątpliwości, ale pomimo uświadomienia ich sobie, rozstrzygnie na niekorzyść oskarżonego. Przy dokonanej zresztą przez Sądy obu instancji swobodnej ocenie dowodów i ustaleniach faktycznych nie ma miejsca na wątpliwości odnośnie do związku przyczynowego między działaniem skazanego a śmiercią pokrzywdzonego.

Mając zatem na uwadze powyższe rozważania orzeczono o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej, przy zwalnianiu skazanego z obowiązku uiszczenia kosztów postępowania kasacyjnego kierując się przepisami art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k.